

## Návrh opatrenia na zefektívnenie verejnej správy

Projekt:	Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít
Organizácia:	Nezisková organizácia Projekt DOM.ov
Operačný program:	Efektívna verejná správa
Kód žiadosti o NFP:	314011Q491
Názov aktivity:	Hlavná aktivita č. 3 Skvalitňovanie verejných politík podpory bývania MRK
Názov výstupu:	Návrh na opatrenie zamerané na zefektívnenie verejnej správy
Názov opatrenia:	Zavedenie metodického usmernenie k zásadám a požiadavkám na riešenie bývania MRK
Subjekt, ktorému sa návrh opatrenia predkladá:	Ministerstvo dopravy a výstavby SR

Zavedenie metodického usmernenie k zásadám a požiadavkám na riešenie bývania MRK

2021

doc. Ing.arch. Katarína Smatanová MA, PhD., a kol.

Návrhy sú formulované v rámci projektu „Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít“, kód projektu ITMS2014+: 314011Q491.

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

## Úvod

V rámci projektu „Lepšie verejné politiky pre bývanie marginalizovaných rómskych komunít“, je snahou neziskovej organizácie Projekt DOM.ov zbierať údaje a informácie z terénu, z praktických skúseností aktivít organizácie a spolupracujúcich obcí a tieto informácie premietat' do návrhov opatrení s cieľom zefektívniť verejnú správu a legislatívny systém SR.

Problematika bývania je dlhodobý proces. Riešenia, ktoré zahŕňajú novú výstavbu alebo revitalizáciu častí marginalizovaných lokalít a s nimi spojené nevyhnutné procesy vysporiadania pozemkov, či riešenia spojené s prípravou technickej infraštruktúry, často prekračujú aj jedno volebné obdobie starostu a primátora, obecného zastupiteľstva. Územnoplánovacia dokumentácia - “ÚPD” (územný plán, územný plán zóny, a pod.) sú práve nástroje, ktoré majú zabezpečovať dlhodobú kontinuitu cieľa, vízií a navrhovaných riešení, a to aj napriek výmeny volených zástupcov samosprávy.

Cieľom návrhu tohto opatrenia je ukotviť v metodickom usmernení Ministerstva dopravy a výstavby SR štandardy, požiadavky a zásady rozvoja bývania v marginalizovaných rómskych lokalitách, a tak prostredníctvom územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) zlepšiť životné podmienky MRK na Slovensku celkovo.

## Identifikácia problému

Nezisková organizácia Projekt DOM.ov pôsobí kontinuálne od roku 2016 vo viac ako 20 lokalitách na území Slovenskej republiky a asistuje viac ako ďalším 10 obciam pri príprave riešení rozvoja bývania a zlepšovania životných podmienok príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít. Každodenne tak prichádzame do styku aj s problematikou územnoplánovacej dokumentácie, ktorá by mala ako základný nástroj určovať, koordinovať a riadiť investičné zámery a celkové funkčno-priestorové usporiadanie na danom území.

Ako poukázala “Analýza stavu prípravy územnoplánovacej dokumentácie pri procesoch zlepšovania bývania marginalizovaných rómskych komunít”, najčastejšie problémy v téme spracovania ÚPD boli identifikované:

- nedostatočné množstvo spracovaných územných plánov a iných stupňov ÚPD, najmä v obciach, ktoré vo svojom katastri zahrňujú lokalitu MRK,
- neadekvátne, nevhodné, prípadne absentujúce riešenie zlepšovania životných podmienok a rozvoja bývania MRK v prípade, ak spracovaná UPD existuje,
- neznalosť zainteresovaných odborníkov v téme špecifik a konkrétnych opatreniach destigmatizácie degetoizácie a desegregácie.

## Návrh adekvátnych opatrení

Ministerstvo dopravy a výstavby SR má momentálne v platnosti zhruba 30 metodických usmernení a dokumentov, ktoré napomáhajú spracovateľom a obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie pri výkone ich práce. Aj keď väčšina z týchto metodických dokumentov sa venuje problematike interpretácie a usmerňovaniu procesov v rámci činnosti

spracovania ÚPD, Ministerstvo dopravy a výstavby SR poskytuje aj metodickú príručku pre minimálne štandardy, zásady a princípy pri tvorbe funkčného priestorového usporiadania územia: *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí*.

Metodická príručka *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí* (v skrátenej verzii na 112 stranách) podrobne pojednáva o všetkých funkčných systémoch v rámci sídla, vrátane bývania. V súčasnosti však nepojednáva o riešeníach, štandardoch, zásadách a požiadavkách na riešenie problematiky zvyšovania kvality bývania marginalizovaných rómskych komunít.

Navrhujeme preto do príručky *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí* doplniť kapitolu o zlepšovaní životných podmienok rozvoja bývania MRK. Obsah tejto kapitoly by mal zahŕňať predovšetkým:

- priestorové opatrenia desegregácie, destigmatizácie a degetoizácie,
- požiadavky na dekoncentráciu obyvateľov jednej sociálnej a príjmovej skupiny,
- požiadavky na spracovanie stratégie sociálneho bývania na úrovni obcí,
- požiadavky a zásady na prípravu územia na bývanie, vrátane minimálnych priestorových štandardov bytových jednotiek a pozemkov určených na asistovanú svojpomocnú výstavbu.

## **Záver**

Ukotvenie minimálnych štandardov, princípov a zásad rozvoja bývania marginalizovaných rómskych komunít aj prostredníctvom metodických usmernení Ministerstva dopravy a výstavby SR má potenciál pozitívne ovplyvniť zlepšovanie životných podmienok MRK na celoslovenskej úrovni, a tak prispieť k udržateľnej integrácii a podpore inklúzie v slovenských mestách a obciach.

## **Zoznam použitej literatúry**

AUREX (2010). *Štandardy minimálnej vybavenosti obcí*. Dostupné na: <https://www.min-dop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/dokumenty-1>. MDVRR SR.